

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Gasparis Lechneri E Societate Iesv Theologi. Sodaliv
Partheniv. Siue Libri Tres Qvibvs Mores Sodalivm
Exemplis Informantvr**

Lechner, Kaspar

Dilingæ, 1628

XI. Iniurias acceptas remittunt.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51916](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51916)

vim cruciatuum mitigaret: eamque patientiam è materno B. Virginis sinu se haurire profitebatur. Eam deinde glandem eidem Virgini in memoriam beneficij suspendit.

XIV. Hæc Sodales patientiæ atque fortitudinis exempla intuiti, generosos Spiritus induent, & iam non modo inanes malorum iocos aut aculeos fucorum, sed mortem quoque contemnere audebunt, si pro virtute paciscendum sit, vt nunc in Iaponia multi constanter faciunt etiam hodie. Et ab Indo factum infra referam. Sed vt ad iniuriarum tolerantiam acrius extimulentur, eiusdem rei specimina præclara proponamus.

CAPVT XI.

INIVRIAS ACCEP-

tas remittunt.

Nescio an quicquam sit, quod ingenuo homini maiorem dolorem afferre possit, quam si indigno iniu-

iniuria impingatur. Nam alia vel casus infert, vel merito nostro nobis obtingunt: vtrumque admixtum habet, quod malum leniat. Quæ enim casu eueniunt, communia sunt mortalibus; nec toleratam est difficile, quod omnes ferre coguntur. Quæ culpa nostra accidunt, sponte à nobis suscipi videntur. Quæ verò aliorum nequitia nobis irrogantur, illa talia sunt, vt nos idoneos visos fuisse indicent, quibus impunè illuderetur; quod honesto cuique perquam difficile est. Vnde & maximi animi est, iniurijs eiusmodi non succumbere, nec earum remedium à vindicta petere. Neq; enim æquè malum malo, vt clauus clauo benè expellitur. Bonus animus supra iniurias se erectum credit, faciliq; obliuione eas conterit: Mollis infra se abijcit, ostenditque tam se humilem esse, vt tangere eum iniuriæ possint. Quo in genere fortitudinis, quam præclarè Mariani milites pugnarint videamus.

I. Cracouiensis quidam Sodalis

P 5

vitaæ

*Vindicta
cupidas
imbellis
est.*

*Homicida
ignoscens.*
C13.
XCVI.

vitæ innocentia præstans hospitio suo egressus, in ignotum fortè militem incidit, à quo ne verbo quidem inter eos commutato, lethale in capite vulnus accepit exanimisque in terram corruit. Frater eius germanus ubi rem intellexit, excandescens perditum homicidam socijs sibi aliquot adiunctis inuestigat, & tandem inuentum, catena oneratum domum abducit, vt sequenti die extremo supplicio plecteretur. Adolescens porò saucius vt fugientem animum non nihil collegit, aduertitque percussori malum imminere, multis precibus apud fratrem agere institit, vt veniã data homicidam abire sineret mortem eius sibi iam morituro commodi nihil allaturam, & se in sua vita abitu præclarum Christi ignoscens exemplum imitaturum. Non videbatur exorari posse frater; ita rei indignitas & tam boni fratris amissio faces irato subdebant. Cum tamen alter finem rogandi non faceret, atque, si negaretur, animi dolore citius

citius conficiendus videretur, fectè pollicetur, se eum liberum dimissurum. Non latuit læsum dolus. *Atque,* inquit, *mi frater, oro te obsecroque, ut hominem coram ad me solutum vinculis adducas.* Repetebat istud sapius, & lachrimans obtestabatur, ut tandem sisti debuerit. Hunc ille ut vidit, statim coram omnibus, quantum potuit clara voce liberum pronunciat, & protestatur, se necem propriam nulla ratione vindicare velle; conuersusque ad hominem: *Deus tibi, inquit, ignoscat; ora pro me Deum & Beatissimam Virginem,* sicque solutum vinculis abire iussit. Post die & nocte, qua superuixit Salutationem Angelicam assiduè iterans, pie ex his corporis vinculis in libertatem filiorum Dei euolauit.

II. Veronæ vir honestus quotidie solitus erat recitare B. Virginis Officium, atque inter eas preces genibus niti. Oblitus id aliquando pensum persolvere, cubitum se receperat: sed cum somnum capere nō pos-

set, subijt neglecti officij memoriam recordatio. nulla igitur morâ se e-
 strato corripit; & cum nescio quos
 in via ante fores ædium suarum in-
 ambulantes inaudiret, ne qua fraus
 strueretur metuens, cubiculi fene-
 stram aperit, ac quid rei sit perspicit.
 Lucente luna videt ille in tenebras
 abdentem se quendam, & eo utcun-
 que agnito, nihil iam suspicans mali,
 paulo ibi diutius æstus leuandi causâ
 moratur, cum ecce tibi repente con-
 iecta ab improbo sicario per fistulam
 ferream glande, periculosum in capi-
 te, sinistro penè oculo excusso, vul-
 nus accipit: tum, vt in re trepidâ pri-
 mum vehementer perturbatur; de-
 inde implorato eius patrociniò, in-
 cuius obsequio iam esse parauerat,
 animo diuinitus confirmato, *Ignosce,*
 inquit, *Ignosce, quisquis es.* Et sicuti
 ipse læsus non fuisset, curam omnem
 aliam seposuit, placidissimeque vt
 instituerat, preces pertexere incepit.
 Quibus demum finitis domesticum
 aduocat, quid factum sit, quid fieri
 velit

velit edocet. rogatus de auctore, *Nihil opus est, inquit, te hoc scire, cura qua mandavi.* Eadem fuit hominis constantia cum ad eum Prætor misit, qui de tanti facinoris auctore interrogarent. neque enim ullis aut precibus aut minis aut artificijs adduci potuit unquam, ut illum indicaret. Nec verò ipse pro se obliuione iniuriam deleuit, sed apud Deum quoque sæpe numero egit, ut reo veniam facti daret. Hunc ne Deum offensum habere potuisse credimus, qui inimico suo eum conciliare tam sollicitè studuit?

Nolunt prodero eos à quibus laesi.

III. Perquam similis virtus fuit Ingolstadiensis cuiusdam Sodalis, qui luculento in capite vulnere, eoq; mortifero ab Equite cæsus & veniam statim dedit & à ductore equitum interrogatus, nullo indicio percussorem notare voluit. Quod Panormi à quodam præstitum quoque fuisse reperio. Pars enim vindictæ videri potest, auctorem iniuriæ prodero.

C I O. I O C
XIX.

C I O. I O
IXC.

IV. Alius Saffari glande plumbea

P 7 ictus,

Veniam
impe-
trant.

An. CIO.
I DCVIII.

ictus apud parentem suum prius sup-
plicare non destitit, quàm facinoro-
so veniam impetraret. Quare ille se
postea mortis periculum euasisse,
citiusque opinione sanitati pristinae
restitutum fuisse credidit. Vbi enim
animus sine cicatrice est vulneris,
corporis quoque vulnera cito ob-
duci possunt.

CIO. I DC.

V. Neapoli per errorem vulne-
ratus Sodalis, primum à suis obnixè
contendit, ne quid in suum interfe-
ctorem durius agerent; tum maiori
idem vi apud matrem dolore ferè in-
sanientem euincere laborauit. Cum-
que durior illa esset ob vnigeniti ne-
cem: *Ne quaeso, inquit, mater mea, iter
meum ad caelum impedi: Christum, si
sapis, in filij locum tibi adopta, heredem
& minime auarum & locupletissimam:
cui ego quidem pro hoc mortis genere
grates lubens ago.* Inter hæc cum ni-
hil nisi de caelesti patria vel audire
vel loqui vellet, ad extremum Chri-
sti effigiem arctè complexus suauissi-
mè exspirauit.

VI. Le-

VI. Leuiori in re non minus fortitudinis est exemplum. Balearis cuiusdam Sodalis, qui ab alio pugno percussus, aduolutus statim ad illius genua, veniam petit, & maxillam alteram, si ita opus foret, præbuit verberandam. Quod Olyssipone Sodalis quidam imitatus scribitur. Monachij itidem adolescens ingenij præferendi fuit. hic cum æqualem officij admonuisset, gratiarum loco pugno os ei verberatum est. Poterat vlcisci & paria facere, sed præceptorum memor, quæ illi identidem inculcabantur, de ira cohibenda, nihil contra, nisi illud tantum: *en tibi, inquit, genam alteram.* Non minus liberalis alter, colaphum alterum infregit, eadem adolescentis patientiâ. Indignum id visum alijs; ad Sodalitij Præsidem res delata est. Hic experiundi adolescentis gratia, grauer eum, quasi nescio quid concertationis incepisset, reprehendit; tum in reliquorum confesso vterque ad pœnam quasi reus vocatus est,

Maxillã
alteram
verberã-
dam ex-
hibent.
CIC. IC
LXXXVI.
AN. CIC.
ICLXXX
VIII.
CIC.
ICICX.

est, iussi que sunt alter alterius pedes exosculari. Qui læserat, tergiuersari, vt non inconstanter iniuriam fecisse videretur: ille verò alter è vestigio in genua procidere atque osculari velle. Sed à conscio innocentia Præsides prohibitus est; cui satis fuit, Sodalibus generosæ victoriae palmam præfigere, ad quam decurrerent: Virtutem penitus abijcere par non fuit.

*Satisfactions
respuunt.*

VII. Alij satisfieri sibi noluerunt. Aletino cuidam Sodali e: que Regio Iudici, homo iræ impotens colaphū impegerat: promptum erat vlcisci, nisi Christianus animus inhibuisset. Redijt interea ad se alter, & animaduertens, quem læsisset, pro iniuriae compensatione grandem pecuniae summam obtulit. Cui Sodalis: *Antibi ignoscendum sit, inquit, non pecuniam tuam, sed Christi voluntatem in consilium aduocabo.* Dedit deinde veniam, eamque tabulis consignatam, ad Magistratus publicos transmisit. Laudarunt factum omnes; nec in merito; talia enim fiunt, cum Christus con-

consultor est. *Cupidine atque ira pessimis consultoribus*, ut ille appellat, fieri æqui bonique nil potest.

VIII. Parum esse visum est multis iniuriam non vlcisci, nisi iniuriū benevolentia complecterentur. *Barrienses contumelias publicè acceptas pedis osculo rependerunt.* Quo alius *Mediolani factō*, irā in pectore intumescens repressit. *Marsalensis alius fuisse iniuriosè pulsatus*, repentina occupatus iniuria, saxum iam sustulerat, ut verbera vlcisceretur, cum ratio admonuit, *Christiani officij esse, accipere potius, quam facere iniuriam.* Itaque ad pedes aduersarij procidens iisdem osculum infixit.

IX. Imo beneficijs quoque contra certarunt. *Posnaniensis quidam Sodalis multo tempore potentis alienius & factiosi ciuis conuitia passus, nunquam reponēbat; eodemque auctore magnam in mercibus iacturam fecerat.* Ferebat noster æquissimo animo, dictitans se *DEIPARÆ* amo-

*Beneuolē iniuri-
ostant.*

CIO. IO
LXXXVI.

CIO. I
IOCI V.

CIO. IOCI.

*Erga eosdem be-
nefici
sunt.*

CIO.
IOCI X.

I.

is pedes
uerfari,
fecisse
tigio in
ari vel.
Præside
Sodali-
m præ-
Virtu-
fuit.
erunt,
Regio
laphū
vlcisci,
uisset.
imad-
niuriz
cuniz
: An
pecu-
em in
le ve-
atam,
misit.
imē-
ristus
con-

amore & quicquid pertulisset iniu-
 riarum obliuisci, & plures pati pa-
 ratum esse. Neque minus promp-
 tum ad inferendas se alter ille gere-
 bat, donec Deo vindice domus illi-
 us magnaue pars rei familiaris in-
 cendio deflagrauit. Quo iret miser?
 aut quem hospitem rogaret! nota
 erat sæuities hominis, quem plures
 metuebant, quam amabant; & quod
 denique fieri solet, pauci eius mise-
 ria mouebantur. Sed nostri videte
 benignitatem. Inuitat ærumnosum
 domum suam; vxori eius, quæ pro-
 pediem partum editura erat, cubi-
 culum egregiè instruit, omnibusque
 officijs miserum demeretur. Nemo
 ambiget, afflicto animum redditum,
 partemque maximam ærumnarum,
 beneficio tam mitis hospitis abster-
 sam fuisse. Ego verò vtriusque
 mentem considerans, illum nostram
 gaudio triumphasse opinor, quod
 inimico suo amicè facere potuerit:
 ad huius verò alterius miseras ac-
 cessisse eum dolorem maximum.

reor,

reor, quòd tantum amicum vlla vnquam in re læserit. Verè enim dictum est: *si esurierit inimicus tuus, ciba illum. Hoc enim faciens carbones ignis congeres super caput eius.*

*Prou. 25.
ad Rom.
12.*

X. Diuionensis item Sodalis annonæ militaris curator, à rusticis comprehensus pessimeque habitus, ita eorum immanitatem vindicauit, vt illorum tecta à direptione militum atque incendio sollicitè liberarit, quos pessimis modis mulctare potuisset.

*S. Aug. l.
3. doct.
christ.
c. 16.
C10. 10
XCIII.*

XI. Nonnulli sacris beneficijs malefacta compensare voluerunt. Neapoli quidam iniuriam fratris interempti neque priuatim vindicauit, neque publicè iudicio prosequutus est, sed B. Virginis amore ita remisit, vt omni ope contenderit, vt fratricida inter Sodales adlegeretur, quo & culpam citius agnosceret, & vehementius detestaretur.

*C10. 10
XCII.*

XII. Quendam è Sodalitio Hispanensi presbyterum, nulla iniuria lacessurus alter, contumeliosis verbis

*C10
100*

in

in sacra æde acerbissimè perstrinxit. Sacerdos ad conuiciatoris pedes abiectus, eos osculatus est, ac post acerrimè plagis tergum suum pro altero conscidit. Qua indulgentia id promeritus est, vt cum sequenti die sacris operaretur, inusitata animi voluptate tantum non colliquesceret, cælitibusque interesse sibi videretur. Quod confirmat illud, quod paulo ante dixeram, iniuriarum obliuionem maximæ voluptatis parentem esse.

Quarationes ad ignoscendum inducant.

1.

Memoria peccato. xiii.

XIII. Quibus autem rationibus inducti sint, vt cupidinem vindictæ tam viriliter expugnarent, alij nos docebunt. Quidam eas iniurias delictis suis pœnas irrogatas crediderunt. Vallisoleti duo magnæ auctoritatis dum in iudicio de quadam controversia cupidius altercantur, vnus eorum irâ longius profectus molestiæ quæ oblitus, in iurgio mentiri alterum dixit, & in magna frequentia colaphum ei infregit. Tum alter virtutis memor & veteranus Sodalitij mi-

miles irâ suppressa : *Meis sceleribus,*
 inquit, *debentur graviora, interim*
hoc feram: asseditque animo pacatiffimo. Qua modestia furor alterius,
 quasi affusa aqua, refrixit totus, ani-
 mumque panitudo subijt, & iisdem
 presentibus veniam publicè petijt,
 læsoque cumulatè satisfecit. Ita ve- PROM. I 5.
 rum est: *mollis responsio frangit iram.*

XIV. Pro beneficio alius habuit, Pro bene-
 iniuria se affectum fuisse. Maceratæ ficio in-
 vir primarius & grandi natu ab ado- iniam
 lescente ob sermonem in deteriore habere.
 partem detortum, palam fuste appet- CIO.
 titus pulsatusque, ad percussorem XCI V.
 placido vultu conuersus : *Iniuriam,*
 inquit, *adolescens, facis: quid me petis?*
 Veniamque illi à Deo precatus, om-
 nem illam acerbitatem & ignomini-
 am se Dei causa libenter suscipere,
 professus est; templumque ingressus
 gratias etiam Deo egit, quod se eo
 die illo benefici affecerit; protesta-
 tusque est, se nullo modo iniuriam
 persecuturum. De pace deinde con-
 cilian-

cilianda appellatus, *Nihil*, inquit, *opus est; nam inimicitias nullas suscepi.*

III. XV. Christiani hominis officium alios sui officij admonuit. cuius recordatione Aletinus Sodalis colapho percussus, cum non deessent, qui flabello flamas iræ accenderent, iniuriam remisit. ac ne qua odij scintilla in animo resideret, sese illico Pœnitentiæ & Eucharistiæ Sacramentis manivit.

Eodem. XVI. Genuæ quidam prædij cuiusdam frugibus iniuria priuatus & conuitijs contumelioseque verberelacessitus, tametsi prima animi concitatione ad cædem & iniustam ignominiam notam cruoris effusione delendam ferretur, nequaquam tamen fræna laxauit iracundiæ, sed e vestigio templum ingressus, stratusque ad statuam Christi in crucem activna eius vulnerum probrosæque mortis recordatione medicinam fecit recenti tumori; omnem subito ex animo deleuit iniuriam, & in amorem iras conuertit.

XVII. Mul-

IV.
Christi
dolorum
recor-
datione.

Christia-
norum id
propiu.
CIC. 10
LXXXV.

XVII. Multi B. Virginis honore aut Sodalitatis memoria abstinuerunt à vindicandis iniurijs. Recenti quidam pugnis ab inimico calcibusque malè tractatus, cum haud difficulter vlcisci posset iniuriam (erat enim forte cum telo) exæquans Tiro Veterani virtutem , ad eum qui Sodalitati præest, ac currit, stratusque ad pedes, *Fuit, inquit, Pater, vehemens animus vlciscendi, sed ut iracundiam continerem, una Dei Matris charitas fecit. huic ego iniuriam dono prolatoque telo, Exuo, inquit, apud te ferrum: hoc tibi sit conciliatæ gratiæ signum, hoc contemptæ vltionis indicium.*

V.
B. Virginis amor.
Eodem.

XVIII. Bariensis vnus Sodalis filius alterius fratrem interfecerat. Frater nuncio accepto rectâ ad Collegium venit, animumque contra vindictam firmat atque obarmat. Dum domum reuertitur fratricidæ parentem offendit, & statim, *Nihil, inquit, Amice, interrumpet gratiam, quam in B. Virgine ceptam spero aternam fore. Quin per me in posterum*

CIO. D
LXXXVI.

rum

rum amiciores erimus. Nec aliter fecit ac dixerat. Nam inimicitiarum ventilatoribus restitit, cum Prætor egit de salute interfectoris, eius parenti pedes in Sodalium confessu vero affectu exosculatus est. Quis iam dubitet Sodalitates palæstras virtutum appellare, unde tanta fortitudinis robora proueniunt?

XIX. Catanæ alius quispiam in foro grauissimè maledictis perfrictus, illud tantum: *At tu, inquit, ista tam libenter non dixisses, si audisses, quæ à me in Sodalitio frequenter audiuntur. Quo dicto aliterius furor oppressus, & alij ad Congregationis amorem inflammati sunt, quod rem omnium difficillimam, Ignoscere ibi possent addiscere. Panormi duos alios ea cogitatio, quod Sodales essent, ab ulciscendo reuocauit. Quod ipsum Cæsaraugustæ quidam illi respondit, à quo alapa ignominiosè cæsus fuerat: *Inter Sodales Marianos, inquit, numeror; unde & hanc iniuriam & alia multa exorbenda mihi esse**

esse indico. Quod etiam inter barbaros in Peruana prouincia vſitatum reperio, vt ſolius Sodalitatis mentione facta ad concordiam reuocentur, ſi rixæ aut pugnx inter aliquos oriantur.

CIX. IOCV.

Pulchra
ſciſcendi
ratio.
CIX.
IOXC.

XX. Nonnullos tamen inuenio, qui iniuriam ſibi illatam non omnino impunè abire voluerunt; ſed eam mulctam reis impoſuerunt, quam amiciffimis gratiam facere debuiffent. Nolanus Sodalis nocte domi ſuæ impurum hominem repertum, hac pœna irrogata liberum abire permisit, vt ſequenti die totius vitæ peccata confeſſione aboleret, & vitam à ſcleribus reuocatam ad honeſtatem colendam transferret. vtrumque poſtea præſtitum. Perſimile eſt, quod Limæ accidit, vbi Indus coniugem ſuam in adulterio deprehenſam ſupplicem, ne occideretur, vitâ donauit, ea lege, vt quot diebus Dominicis doctrinæ Chriſtianæ perdiscendæ cauſâ templum Societatis adituram ſe promitteret. Si paſſim ſic

Q se

se vlciscerentur homines, vt quotidiana in vita hac sunt iniuriæ, ita virtutis breui magna incrementa sequerentur.

Magnanimus libenter ignoscunt
4. Ethic.
c. 3.

XXI. Concludo, vti cœperam, omnes qui se præstare cæteris student iniuriarum meminisse non debere, quod Aristotelis dictum est. Plantæ enim illi viles sunt, & abiecta indolis, qui omnem suam dignitatem verbo vno labefactatam credunt. Anno sæ quercus fulmen timent; leues afflatus in vtramque partem immotæ rident; arbuscula est, quæ quemuis ictum perhorrescit. Ita magnanimus Deum metuit, reliqua omnia infra

Christianum id est.
Ad Rom.
12.

Matth. 5.
Luca 6.

Ignarus & femina
Sin. dicta

se ponit. Omitto quod præcipuum est, Christiani hominis esse vincere in bono malum: Diligere inimicos, benefacere his qui oderunt: & orare pro persecuentibus & calumniantibus idque idcirco, vt sitis, inquit Christus, filij Patris vestri, qui in cælis est, qui solem suum oriri facit super bonos & malos, & pluit super iustos & iniustos. Illud tacendum non est etiam ab

Eth.

Ethnicis ignavos esse habitos, qui ^{appetenti} violentius iniurias tolerauissent. ^{Quo} ^{tes sunt.} quisque ait Seneca, honestior genere, fama, patrimonio est, hoc se fortius gerat: memor in prima acie altos ordines stare. Contumelias & verba probrosa, & ignominias & cetera deonestamenta velut clamorem hostium ferat &c. premeris & infesta vi urgeris, cedere turpe est. Assignatum a natura locum tuere. Quæris quis hic sit locus? Viri. Ita ille. Nos ad alia transeamus.

CAPVT XII.

OPES SVAS LIBERALITER impendunt.

Liberalitas nimium pecuniarum ^{s. Tb. 2.} ^{2. q. 117.} amore compescit, easq; debito modo elargitur: virtus ingenuo homine & magnanimo digna, sicut nihil esse tam angusti tamque parui animi, quam amare pecuniam alicubi confirmat Cicero. Nolo in hac com-

Q 2 men-